

Αθήνα, 18 Μαΐου 2026

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εξελίξεις με τους Αρωματικούς Υδρογονάνθρακες Ορυκτελαίων (ΜΟΑΗ): Η Κομισιόν ψήφισε, όμως το μέλλον είναι αβέβαιο και απειλητικό για τα ελληνικά ελαιόλαδα και πυρηνέλαια.

Μετά από συζητήσεις που κράτησαν 26 (!) ολόκληρα χρόνια, η Κομισιόν στις 13 Μαΐου 2026 ψήφισε τον κανονισμό για τους Αρωματικούς Υδρογονάνθρακες Ορυκτελαίων (ΜΟΑΗ) στα ελαιόλαδα και στα πυρηνέλαια. Πρόκειται για μια απόφαση που μάλλον ανοίγει παρά κλείνει τις αβεβαιότητες γύρω από ένα ζήτημα, το πιο πολύπλοκο, δυσνόητο και απειλητικό, που έχει αντιμετωπίσει ο τομέας του ελαιολάδου και του πυρηνελαίου εδώ και πολλές δεκαετίες.

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν) ανακοινώθηκε στα Μέσα Ενημέρωσης το βράδυ της Παρασκευής (15/5/2026) εσπευσμένα και αποσπασματικά μόνο σε ό,τι αφορά στα όρια, δηλαδή:

Για τα ελαιόλαδα:

- 4,0 mg/kg από 01/03/2027
- 2,0 mg/kg από 01/01/2028.

Για τα πυρηνέλαια:

- 10,0 mg/kg από 01/03/2028
- 5,0 mg/kg από 01/01/2029
- 2,0 mg/kg από 01/01/2030.

Φαινομενικά και αριθμητικά θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί πως πρόκειται για μια μεγάλη επιβεβαίωση της γραπτής επιστολής που είχε αποστείλει η Επιστημονική Εταιρεία Εγκυκλοπαιδιστών Ελαιοκομίας (4E) στις 23/2/2023 ανταποκρινόμενη στην ανοιχτή πρόσκληση της Κομισιόν. Τότε η 4E είχε προτείνει όρια 2,0 mg/kg στο ελαιόλαδο και 10,0 mg/kg στο πυρηνέλαιο. Δεν επρόκειτο για μαντεψιά, ούτε παιχνίδι της τύχης αλλά για συνδυαστική γνώση των δεδομένων της επιστήμης της Χημείας του καθηγητή Βιοχημείας και Χημείας Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνου Α. Δημόπουλου, με την εμπειρία του προέδρου της 4E, κ. Βασίλη Ζαμπούνη για τον τρόπο σκέψης και λήψης αποφάσεων της κοινοτικής γραφειοκρατίας.

Η πρόταση της 4E έθετε την εξής στοιχειωδώς αναγκαία προϋπόθεση: η μέτρηση των ΜΟΑΗ να βασίζεται σε μία ορθή αναλυτική μέθοδο. Όπως τεκμηριώνει ο καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος, η μέθοδος που προτείνεται από την Κομισιόν για τον προσδιορισμό των ΜΟΑΗ είναι μη αξιόπιστη διότι ΣΥΝ-ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΙ και ενδογενή

συστατικά του ελαιόκαρπου που όμως **δεν είναι τοξικά**. Το πρόβλημα γίνεται ακόμη πιο έντονο στο πυρηνέλαιο λόγω της συμπύκνωσης αυτών των συστατικών κατά την επεξεργασία του. Υπάρχει κατάλληλη δόκιμη μέθοδος προσδιορισμού των τοξικών ΜΟΑΗ, που όμως είναι δαπανηρή. Γι' αυτό, εναλλακτικά, η 4E πρότεινε, κάνοντας χρήση υπάρχουσας Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, (κατευθυντήριες γραμμές του JRC) σε περίπτωση ανίχνευσης ΜΟΑΗ με την μέθοδο της Κομισιόν έκτος ορίων, τότε να απαιτείται η δαπανηρή μέθοδος για τον ακριβή προσδιορισμό των αποδεδειγμένα τοξικών ουσιών.

Δηλαδή, ο νέος κανονισμός οδηγεί σε ένα δυνητικό χάος, σαν π.χ. να μετράμε την ταχύτητα των αυτοκινήτων και να κόβει κλήσεις η τροχαία χρησιμοποιώντας λάθος μετρητές σε αυτοκίνητα που δεν έχουν τυποποιημένα κοντέρ.

Με άλλα λόγια, η όλη διαδικασία είναι άδικη για τους επαγγελματίες (παραγωγή, εμπόριο, βιομηχανία), ενώ θα μπορεί να προσβληθεί και νομικά.

Η 4E δεν έσπευσε να ανακοινώσει αυτά τα αριθμητικά όρια, μη θέλοντας στη σημερινή φάση να προκαλέσει αναστάτωση και ανησυχία. Περιμένουμε να πληροφορηθούμε όλο τον κανονισμό με τα παραρτήματά του και ιδίως τη μέθοδο ανάλυσης και μέτρησης που προαναφέραμε. Αλλιώς τι νόημα έχουν τα αριθμητικά όρια;

Επίσης, εξ' ίσου κρίσιμο είναι το ερώτημα της στάσης που κράτησε η κάθε εθνική αντιπροσωπεία. Έχουμε την ανεπίσημη πληροφορία πως η απόφαση ήταν σχεδόν ομόφωνη με εξαίρεση την ... Εσθονία, η οποία δεν έχει κανένα συμφέρον γιατί αν έχει λίγες ελιές θα είναι σε διακοσμητικές γλάστρες. Αντιθέτως, γιατί ψήφισαν υπέρ οι ελαιοπαραγωγικές χώρες; Για την Ιταλία να το καταλάβουμε καθώς δεν την ενδιαφέρει το πυρηνέλαιο ως προϊόν. Όμως η Ισπανία και (δευτερευόντως η Πορτογαλία); Ποιες λύσεις έχουν βρει για τη διαχείριση του πυρήνα που παράγεται από 1.855 ελαιοτριβεία και πηγαίνει σε 50 πυρηνελαιουργεία, 9 ραφιναρίες, δημιουργώντας 18.000 θέσεις εργασίας και μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 400 εκατομμυρίων ευρώ; Αρχίζοντας από το άριστα οργανωμένο Υπουργείο -με τον Λούις Πλάνας στον 8ο χρόνο της θητείας του- προχωρώντας στην πανίσχυρη Διεπαγγελματική Ελαιολάδου, έως και την εξαιρετικά δραστήρια Διεπαγγελματική Πυρηνελαίου, την ORIVA, όλους σε άριστη διαρκή στενή συνεργασία με τους επιστήμονες (Instituto de la Grasa της Σεβίλλης), πώς μπορεί κανείς να σκεφτεί ότι όλος αυτός ο μηχανισμός "αυτοκτόνησε" αποδεχόμενος το όριο των 2,0 mg/kg για το πυρηνέλαιο; Λυπούμαστε, αλλά αδυνατούμε να απαντήσουμε.

Ακόμη πιο φλέγον είναι το ερώτημα αν και γιατί η Ελλάδα όχι μόνο ψήφισε υπέρ της πρότασης της Κομισιόν αλλά αυτό θεωρείται και μεγάλη επιτυχία. Απορούμε και αναμένουμε μια απάντηση στα ερωτήματα:

- Το όριο των 2,0 mg/kg είναι εφικτό για το ελαιόλαδο, ακόμη και στις γεωγραφικές περιοχές που υπήρχε το πρόβλημα, το οποίο ήδη σε μεγάλο βαθμό έχει επιλυθεί χωρίς να χρειάζονται "σεμινάρια" και αφορμές κατασπατάλησης των εθνικών ή/και ενωσιακών πόρων. Άλλωστε, και η 4E είχε προτείνει αυτό το όριο για το (παρθένο βρώσιμο) ελαιόλαδο χρησιμοποιώντας όμως και τις κατευθυντήριες γραμμές του JRC..

- Όμως, είναι ποτέ δυνατόν να τηρηθεί το όριο των 2,0 mg/kg στο πυρηνέλαιο; Μπορούν τα σημερινά πυρηνελαιουργεία (με την υπάρχουσα τεχνολογία, ως εργοστασιακός εξοπλισμός και οικονομικές επιχειρήσεις) να ανταπεξέλθουν και να προσαρμοστούν στο όριο των 2,0 mg/kg μέσα σε 3,5 χρόνια; Κανείς μέχρι στιγμής δεν έχει ισχυριστεί κάτι τέτοιο.
- Είναι τόσο ευκαταφρόνητος ο κλάδος του πυρηνελαίου ώστε να θυσιαστεί, και γιατί; Λόγω ανυπαρξίας επίσημων στατιστικών και επαγγελματικών οργανώσεων θα αποφύγουμε τις ανεπίσημες εκτιμήσεις, ωστόσο δεν “χαρίζουν” έστω και λίγες (;) δεκάδες εκατομμύρια ευρώ (άνω των 50 εκατ. ευρώ ο ετήσιος μέσος όρος εξαγωγών προς Ισπανία και Ιταλία).
- Και έστω πως “θυσιάζουμε” τα πυρηνελαιουργεία και αποζημιώνουμε (από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους) τους λίγους πυρηνελαιουργούς, που συνταξιοδοτούνται ή αλλάζουν δραστηριότητα. Όμως, ποιος θα καλύψει την απώλεια εισοδήματος των ελαιοτριβείων για τα οποία ο πυρήνας (και το πυρηνόξυλο) αποτελούν εισόδημα; Δεν θα μετακυλήσουν αυτή την απώλεια στο “δικαίωμα”, δηλαδή στον ελαιοπαραγωγό;
- Και έστω πως επιβαρύνουμε ελαιοτριβείς και ελαιοπαραγωγούς. Καταλήγουμε στο μεγάλο παραλογισμό. Το πυρηνελαιουργείο, μπορεί να μυρίζει λίγο, “η μυρωδιά του χρήματος” όπως πολύ σωστά λένε οι ισπανοί ελαιοκαλλιεργητές, όμως αποτελεί τον “οικολογικό σταθμό”, εδώ ολοκληρώνεται ομαλά η “κυκλική οικονομία” του ελαιολάδου. Αν από (χρήσιμο) υποπροϊόν μεταπέσει σε (άχρηστο) παραπροϊόν ώστε να απαξιωθεί και ακυρωθεί το πυρηνέλαιο τότε πώς και με τι κόστος, οικονομικό και περιβαλλοντικό, θα κλείσει ο κύκλος;

Ο κανονισμός που ψηφίστηκε όχι μόνο δεν λύνει προβλήματα του παρελθόντος αλλά, αντιθέτως, δημιουργεί μια σειρά από προβλήματα του μέλλοντος, τα οποία, ειδικά το ελληνικό ελαιόλαδο, αλληλένδετα με το πυρηνέλαιο, αδυνατούν να αντιμετωπίσουν.

Τα παραπάνω ζητήματα έχουν απασχολήσει την 4E, συνεχίζουν να την απασχολούν και παραμένουν ανοιχτά. Μεμονωμένα, μέλη της 4E ασχολούνται επιστημονικά και επαγγελματικά με το θέμα των επιμολυντών και ειδικά των ΜΟΗ από τις αρχές του 2000.

Υπογραμμίζουμε πως η 4E αποτελεί **τη μοναδική μη κρατική οντότητα την οποία αναγνωρίζει και συνομιλεί η Επιτροπή (Κομισιόν) στην Ελλάδα.**

Προσπάθησε και προσπαθεί από τον Δεκέμβριο 2022 να προσφέρει τις καλές της υπηρεσίες σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο, εποπτευόμενους Οργανισμούς και επαγγελματικές κλαδικές οργανώσεις (συνδέσμους), και μάλιστα άνευ οικονομικής αμοιβής.

Σύμφωνα με τους σκοπούς ίδρυσης και το καταστατικό της η 4E, ως συλλογική επιστημονική οντότητα, είναι ανεξάρτητη από οικονομικά συμφέροντα, δεν κάνει διακρίσεις και είναι ουδέτερη απέναντι σε πολιτικούς (κομματικούς) διαχωρισμούς.

Όπως αναφέρεται και στον τίτλο της (“Εγκυκλοπαιδιστές”) η 4E εμπνέεται από τις αρχές του Διαφωτισμού, επιμένοντας, “**E pur si muove, Και όμως κινείται**” όπως θα έλεγε κι ο Γαλιλαίος.

Ακολουθούν 2 Παραρτήματα με συμπληρωματικές αναλυτικές πληροφορίες.

[Παράρτημα I: Εκδήλωση της 4E, ΕΣΗΕΑ, Δεκέμβριος 2025](#)

[Παράρτημα II: Αναλυτικό - Επεξηγηματικό Σημείωμα, 6 ερωτήσεις και απαντήσεις για τους ΜΟΑΗ \(4E, Νοέμβριος 2025\)](#)

[Παράρτημα III: Να προστατεύσουμε την ελιά και την αλήθεια: Παρέμβαση για το υπό διαμόρφωση πλαίσιο των ΜΟΑΗ \(Άντζελα Γκερέκου, Νοέμβριος 2025\)](#)

Ποια είναι η Επιστημονική Εταιρεία Εγκυκλοπαιδιστών Ελαιοκομίας (4E)

Η [Επιστημονική Εταιρεία Εγκυκλοπαιδιστών Ελαιοκομίας \(4E\)](#) ιδρύθηκε το 2018 από συγγραφείς της «Εγκυκλοπαίδειας Ελαιοκομίας: Το ελαιόλαδο». Αποτελεί μια διεπιστημονική ομάδα με 70 επιστήμονες από διάφορα πεδία, όπως γεωπονία, χημεία, διατροφολογία, οικονομία, λαογραφία, με κοινό στόχο την προστασία, ανάπτυξη και προώθηση της ελαιοκομίας. Η 4E διοργανώνει συνέδρια και ημερίδες, όπως το διεθνές συνέδριο του 2023 για τη δακοπροστασία και την ημερίδα για τον ρόλο της γυναίκας στην ελαιοκομία. Επιδιώκει τη διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής για το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές, ενώ παραμένει ουδέτερη σε πολιτικά και θρησκευτικά ζητήματα.